

УДК 65.012.45

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Козаченко Г.В. , Христенко Л.М.

Розкрито поняття інформації для оцінки ефективності управління, встановлено місце інформації для оцінки ефективності управління в загальній структурі управлінської інформації, подана класифікація та властивості інформації для оцінки ефективності управління, визначені та розкриті етапи організації інформаційного забезпечення оцінки ефективності управління.

Ключові слова: управління, інформаційне забезпечення, оцінка ефективності

Якість управління виступає одним із найважливіших факторів функціонування й розвитку підприємств в умовах ринкової економіки. Оцінка ефективності управління дозволяє активно впливати на поточний стан та тенденції розвитку підприємства, встановлювати розміри та напрями змін діяльності, виявляти найбільш важливі фактори зростання, приймати рішення щодо змін напрямів розвитку підприємств, прогнозувати їх вплив на ключові параметри діяльності та інше. Результати оцінки ефективності для подальшого їх використання мають бути, насамперед, достовірними, повними та надійними. Для отримання результатів оцінки ефективності управління, яким були б властиві названі властивості, необхідне відповідне інформаційне забезпечення. Призначенням організації інформаційного забезпечення для оцінки ефективності управління є пошук, відбір, групування та використання необхідної інформації. Тому актуальним є питання про визначення самого поняття інформації для оцінки ефективності управління та етапів інформаційного забезпечення оцінки.

В теоретичній науці на сьогоднішній день не існує чіткого підходу до розкриття поняття інформаційного забезпечення оцінки ефективності управління [1, 2, 3, 6, 4, 7, 8]. Увага в цьому питанні акцентується на загальному інформаційному забезпеченні управління в цілому. Але, як показує практика, проблемою інформаційного забезпечення оцінки ефективності управління є нестача інформації, а тому – спрощення такої оцінки, та брак часу для збору та обробки інформації. Нестача інформації, як правило, пов'язана з її недоступністю, відсутністю знань про методики та показники оцінки ефективності управління, небажанням проводити збір зовнішньої інформації, відсутністю певного переліку інформації, яка підлягає збору, проведення збору винятково економічної інформації та інші. Брак часу пов'язаний з відсутністю окремих виконавців або аналітичних підрозділів в складі підприємства, які б займалися збором необхідної інформації та проведенням оцінки ефективності управління підприємством.

Метою статті є розкриття поняття інформації для оцінки ефективності управління, визначення її ролі та місця в загальній структурі управлінської інформації, виділення таких етапів інформаційного забезпечення, які дозволили б забезпечити адресність пошуку та повноту інформаційного забезпечення, підвищення ступеня аналітичності та синтетичності інформації, надходження інформації в потрібний час і в необхідній формі.

Вирішення питання інформаційного забезпечення оцінки ефективності управління має розпочинатися з розгляду поняття інформації. У теперішній час існує багато підходів до визначення інформації. Виділимо найбільш типові. Так, на думку П.В. Журавльова, Р.С. Седегова, В.Г. Янчевського під інформацією розуміють тільки нові знання, прийняті, зрозумілі та оцінені для вирішення актуальних завдань, які спонукують органи управління, менеджерів приймати рішень [1, с. 145]. Т.В. Серкутан визначає інформацію як відомості про внутрішнє та зовнішнє середовище та процеси, що відбуваються в ньому [2, с. 10]. Й.С. Завадський визначає інформацію як сигнали (відомості, повідомлення), які несуть знання, зменшують невизначеність [3, с. 394]. І.Ю. Ладико, В.Г. Сумцов говорять про інформацію як про відомості, що отримані з різних джерел, які необхідно отримати, вивчити та дослідити, відкинути або прийняти, перевірити, перетворити на ресурс, прийняти рішення з його використання та спрогнозувати їх загальну вигоду [6, с. 173].

Процес задоволення вимог в необхідній інформації, який базується на застосуванні спеціальних способів її отримання, зберігання, обробки, і видачі в зручному для використання виді, називається

інформаційним забезпеченням [2, с. 12; 1, с. 149].

Враховуючи наведені різними авторами підходи до визначення інформації та напрями її використання, можна сформулювати поняття інформації для оцінки ефективності управління в такий спосіб: під інформацією для оцінки ефективності управління слід розуміти відомості про стан внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, що отримані з різних джерел, які будуть достатніми для проведення такої оцінки та отримання достовірних, повних та надійних її результатів. Інформаційне забезпечення в цьому випадку буде представляти собою процес, який складається з наступних етапів: збір інформації, обробка та групування відповідно до виділених напрямів оцінки, визначення форми представлення інформації.

Для того, щоб бути впевненими в достовірності, повноті та надійності отриманого результату оцінки ефективності управління, необхідно визначити властивості, яким має відповідати інформація, що зібрана для оцінки. Для виділення властивостей інформації для оцінки ефективності управління надамо їй класифікацію, оскільки класифікація є саме тим інструментом упорядкованості, який водночас з виділенням однорідних груп полегшує умови виявлення їх властивостей. Класифікацію інформації для оцінки ефективності управління побудовано на основі класифікації управлінської інформації. При цьому встановлено розбіжності відповідно до результату використання.

Різними авторами [1, с. 146; 3, с. 397; 2, с. 32; 4, с. 208] виділяються різні підходи до класифікації управлінської інформації. Їх характеристику представлено в таблиці 1. Як показують її дані, єдиною думки, щодо класифікації управлінської інформації немає, що зумовлено виділенням різними авторами власних класифікаційних ознак. Але це не означає, що використані критерії класифікації інформації зовсім різні. Зустрічаються й однакові класифікаційні ознаки. Використовуючи розглянуті класифікації, побудуємо таку класифікацію управлінської інформації та з використанням тих класифікаційних ознак, яку можна використовувати в оцінці ефективності управління.

Таблиця 1.

Характеристика підходів класифікації управлінської інформації

Ознаки класифікації	Види управлінської інформації
Роль інформації в управлінні	стратегічна, оперативна
Сфера діяльності	виробнича, комерційна, економічна, соціальна, технічна
Види носіїв	фіксована, нефіксована, на матеріальних носіях
Споживачі інформації	для індивідуального використання, для колективного використання
Обсяг інформації [4, с. 208]	релевантна, путана, бюрократична
Джерела виникнення	первинна, вторинна
Напрями потоків інформації	зовнішня, внутрішня
Періодичність виникнення	постійна, перемінна, епізодична
Призначення	довідкова, рекомендаційна, нормативна, сигнальна, регулююча
Відношення до обробки:	первинні данні, вторинні данні, похідні данні
Відношенням до мети дослідження [2,с32]	факти, оцінки, прогнози
Форма відображення	візуальна, аудіовізуальна, аудіовізуальна
Форма подання	цифрова, буквена, кодована
Порядок виникнення	первинна, похідна
Характер носіїв інформації	документована і недокументована
Призначення	директивна (розпорядча), звітна, довідково-нормативна, планова, обліково-бухгалтерська, звітна, статистична, виробничо-оперативна
Напрямок руху	вхідна, вихідна
Стабільність	умовно-змінна, умовно-постійна текстова, графічна
Спосіб відображення	Текстова. графічна
Спосіб обробки	що піддається і не піддається механізованій обробці
Функція управління	розпорядча, зворотного зв'язку, запам'ятовуюча та інша
Спосіб передачі	що передається усно, поштою, телефоном, телетайпом, факсом
Періодичність	систематизована, ймовірна

Продовження табл. 1.

Процес обробки	оброблювальна, не оброблювальна, аналітична
Достовірність	достовірна, недостовірна
Достатність	достатня, недостатня, надлишкова
Місце виникнення [3, с.397]	зовнішня, внутрішня
Джерела	внутрішня, зовнішня
Час активного використання	умовно-постійна, змінна
Стадія перетворення	початкова, похідна
Відношення до системи управління підприємством	
Можливість продуктивного використання	вхідна, вихідна
Склад управлінської праці	корисна, помилкова, надмірна
Можливість автоматизованої обробки	інформація для виконання загальних та спеціальних функцій управління
Форма представлення: [1, с. 146]	формалізована, неформалізована, частково формалізована візуальна, аудіо- та відеовізуальна

Порівняльна характеристика класифікації управлінської інформації та інформації для оцінки ефективності управління наведена в таблиці.

Таблиця 2.

Порівняльна характеристика управлінської класифікації та інформації для оцінки ефективності управління

Класифікаційні ознаки	Класифікація управлінської інформації	Класифікації інформації для оцінки ефективності управління
Джерела виникнення	Первинна, вторинна, похідна	Первинна, вторинна, похідна
Напрями потоків інформації	Зовнішня, внутрішня	Зовнішня, внутрішня
Періодичність виникнення	Постійна, змінна, епізодична	Винятково постійна
Роль інформації в управлінні	Стратегічна, оперативна	Переважно стратегічна
Призначення	Планова, обліково-бухгалтерська, звітна, статистична, виробничо-оперативна, розпорядча довідкова, рекомендаційна, нормативна, сигнальна, регулююча	Планова, звітна, обліково-бухгалтерська, статистична, довідкова
Достовірність	Достовірна, недостовірна	Винятково достовірна
Достатність	Достатня, недостатня, надлишкова	Винятково достатня
Сфера діяльності	Виробнича, комерційна, економічна, соціальна, технічна	Виробнича, маркетингова, фінансова, інвестиційна, інноваційна
Вид носіїв	Фіксована, нефіксована, на матеріальних носіях	Фіксована, на матеріальних носіях
Характер носіїв інформації	Документована і недокументована	Переважно документована
Форма відображення	Візуальна, аудіо- та аудіовізуальна	Переважно візуальна
Спосіб відображення	Текстова, графічна	Переважно текстова
Обсяг інформації	Релевантна, путана, бюрократична	Не використовується
Відношення до мети дослідження	Факти, оцінки, прогнози	Винятково факти
Напрямок руху	Вхідна, вихідна	Вхідна, вихідна
Відношення до системи по можливості продуктивного використання	Корисна, помилкова, надмірна	Винятково корисна
Функції управління	Інформація для виконання загальних та спеціальних функцій управління	Інформація про виконання загальних та спеціальних функцій управління

Відповідно до побудованої класифікації інформації для оцінки ефективності управління для забезпечення достовірності, повноти та надійності її результатів можливо виділити основні властивості, які характеризують

якість необхідної інформації. Виділення властивостей інформації для оцінки ефективності управління проведено на основі аналізу літературних джерел, присвячених інформаційному забезпеченню управлінської діяльності. Найбільш повний перелік властивостей управлінської інформації надано в роботах вітчизняних авторів – П.В. Журавльов, Р.С. Седегов, В.Г. Янчевский, Т.В. Серкутан, Й.С. Завадський [1, с. 145; 2, с. 19; 3, с. 400; 6, с. 147]. Виділені властивості інформації для оцінки ефективності управління підприємством можуть проявлятися як разом, так і окремо на різних етапах інформаційного забезпечення оцінки. Критерії властивості інформації для оцінки ефективності управління наведено в табл. 3.

Після встановлення класифікаційних ознак та властивостей інформації для оцінки ефективності управління необхідно охарактеризувати головні етапи інформаційного забезпечення. До них належать: збір інформації відповідно до джерел та способів її отримання, обробка та групування інформації, вибір форми представлення інформації для проведення оцінки ефективності управління підприємством. Етапи інформаційного забезпечення для оцінки ефективності управління підприємством представлені на рис. 1.

Першим етапом інформаційного забезпечення є збір інформації, який ґрунтується на видах джерел надходження інформації та способах її отримання, в результаті проведення якого інформація для оцінки ефективності управління повинна набирати такі властивості, як достовірність, об'єктивність, повнота, точність, несуперечливість, корисність та надійність. Крім того, інформація має бути цілеспрямованою, своєчасною, систематичною та безперервною. Критерії названих властивостей надано в табл. 3.

Теоретичний аналіз положень наукових праць, які присвячені інформаційному забезпеченню управління, дозволив сформулювати підхід до класифікації джерел інформації для оцінки ефективності управління підприємством, який представлено на рис. 2 [1, с. 35; 3, с. 399; 1, с. 144; 7, с. 536].

Таблиця 3.

Критерії властивості інформації для оцінки ефективності управління

Властивість	Критерій властивості інформації для проведення оцінки ефективності управління
Достовірність	достовірність джерела інформації
Об'єктивність	повнота, точність та несуперечливість інформації
Повнота	достатність необхідної інформації для досягнення певного результату оцінки
Точність (вірогідність)	відповідність змісту інформації об'єктивній дійсності в діяльності підприємства (адекватне відображення дійсності)
Несуперечливість	відповідність змісту конкретного матеріалу в різних інформаційних документах та інших носіях інформації
Корисність	повна відповідність обраної інформації поставленим цілям
Надійність	ступінь довіри до отриманої інформації
Багатоаспектність	розкриття інформації з різних сторін управління та діяльності підприємства
Наочність	чітке розташування структурних елементів тексту відомостей, наявність таблиць, які сприяють полегшенню та прискоренню сприйняття інформації
Компактність	сконцентрованість відомостей
Згорнутість	наявність максимально можливого обсягу відомостей при мінімумі тексту, ліквідація надмірності повідомлень без втрат їхньої інформаційної повноти
Лаконічність	високий ступінь згрупованості інформації без втрати необхідної її повноти, вдалого сполучення аналізу та синтезу, використання єдиних лексичних прийомів та економічної структури тексту
Інформативність	ступінь відображення всіх важливих властивостей об'єкту оцінки
Комунікативність	зрозумілість, легка засвоюваність, вільність від мовних бар'єрів та термінологічної плутанини представленої інформації
Своєчасність	ступінь дотримання строків оцінки та строків надходження інформації
Систематичність	отримання інформації через певний проміжок часу
Безперервність	можливість систематичного отримання інформації на протязі довгого періоду часу
Цілеспрямованість	направленість використання інформації для оцінки ефективності управління
Зручність	зручність форми подання
Систематизованість	відокремлення форми подання за окремими напрямками оцінки ефективності управління

За основу схеми класифікації джерел інформації прийнято схему класифікації Т.В. Серкутан [2, с. 36]. Всі джерела отримання інформації поділяються на первинні та вторинні. Як джерела отримання первинної інформації, Т.В. Серкутан, виділяє опитування, обстеження, тестування та інше. В

свою чергу, джерела отримання вторинної інформації, тобто інформації за наявними даними, поділяються на зовнішні та внутрішні.

До внутрішніх джерел належать документи підприємства та його співробітників, а до зовнішніх – офіційна та синдикативна інформація. На нашу думку, в роботі Т.В. Серкутан необґрунтовано віднесено до внутрішніх вторинних джерел співробітників підприємства. Крім того, сама назва джерела не досить зрозуміла, тому як джерелом інформації є не самі співробітники підприємства як фізичні особи, а їх знання, які можуть проявлятися у вигляді досвіду, вміння, кваліфікації та інших складових категорії знань.

Рис. 1. Етапи інформаційного забезпечення для оцінки ефективності управління

Однією з найважливіших характеристик знань співробітників підприємства є можливість їх привласнення та зберігання всередині підприємства [11, с. 53]. Ця обставина припускає розподіл масиву знань на явні та неявні. Явні знання (кодифіковані) підлягають обробці, оскільки відображені на матеріальних носіях інформації [11, с. 53], тоді як знання співробітників підприємства, що оформлені на різного роду носіях інформації, автоматично перетворюються на внутрішнє джерело інформації – кодифіковані знання співробітників підприємства. Складнішою є ситуація з неявними знаннями (некодифікованими), які не підлягають формалізації [11, с. 53]. Цей тип знань звично існує у вигляді уявлень про взаємовідносини між людьми як у внутрішньому, так і в зовнішньому середовищі підприємства та, в силу своєї постійної присутності у свідомості конкретної людини, не може бути кодифікований та відчужений від свого природного носія. В такому разі виникає необхідність проведення спостережень, запитувань, тестування та інше, що дозволяє ототожнювати знання співробітників підприємства з первинним джерелом отримання інформації – некодифіковані знання співробітників підприємства.

Отже, і вторинні, і первинні джерела інформації поділяються на два види – внутрішні та зовнішні. До внутрішньої первинної інформації належить інформація, яка надходить від співробітників підприємства у вигляді їх знань, а до зовнішньої первинної – інформація, яка надходить від суб'єктів зовнішнього середовища, що взаємодіють з підприємством. Крім того, замість поняття синдикативної інформації можливе використання синонімічного поняття неофіційної інформації, отриманої з різних джерел, оскільки в роботі Т.В. Серкутан ці поняття ототожнюються.

Таким чином, на рис. 3 остаточно виділені первинні та вторинні джерела отримання інформації, які, в свою чергу, поділяються на внутрішні та зовнішні. До внутрішніх первинних джерел інформації слід віднести некодифіковані знання співробітників підприємства, до зовнішніх – суб'єктів зовнішнього середовища, які взаємодіють з підприємством. Внутрішні вторинні джерела інформації представлені документами підприємства та кодифікованими знаннями співробітників підприємства, зовнішні вторинні – джерелами офіційної та неофіційної інформації, отриманої через спеціальні публікації, довідники, статистичні збірники і інші джерела.

В залежності від джерел отримання інформації можливо виділити два основні способи збору інформації: первинне та вторинне дослідження. Вторинне дослідження ґрунтується на аналітичному дослідженні, аналізі даних, отриманих із внутрішніх та зовнішніх джерел вторинної інформації.

Документи підприємства, як внутрішні джерела інформації, представлені внутрішньо-корпоративними документами та річним звітом підприємства. Внутрішньо-корпоративні документи под-

іляються на основні та додаткові. Основні документи визначаються законодавством і, звичайно, до їх складу входять статут та засновницький договір. Додаткові документи складаються з різних додаткових положень та довідок [5, с. 121; 8, с. 181]. Річний звіт підприємства є фактично єдиним джерелом інформації, де систематизовані дані про обсяг і напрями капіталовкладень, структуру господарчих засобів підприємства, результати діяльності, використовувані технологічні процеси, науково-технічний потенціал підприємства, в тому числі про обсяг витрат, структуру й основні напрями науково-дослідницьких та досвідно-конструкторських робіт, наявність патентних та ліцензованих угод. Річний звіт також містить короткий огляд положення підприємства на відповідних товарних ринках і в країні. Значне місце приділяється зарубіжній діяльності підприємства – обсягу і динаміці експорту. Річний звіт складається з трьох частин: положень та основних відомостей про підприємство, фінансового та статистичного звітів. Приблизний перелік документів внутрішніх джерел інформації, які підлягають вторинному дослідженню в оцінці ефективності управління, подано в табл.4.

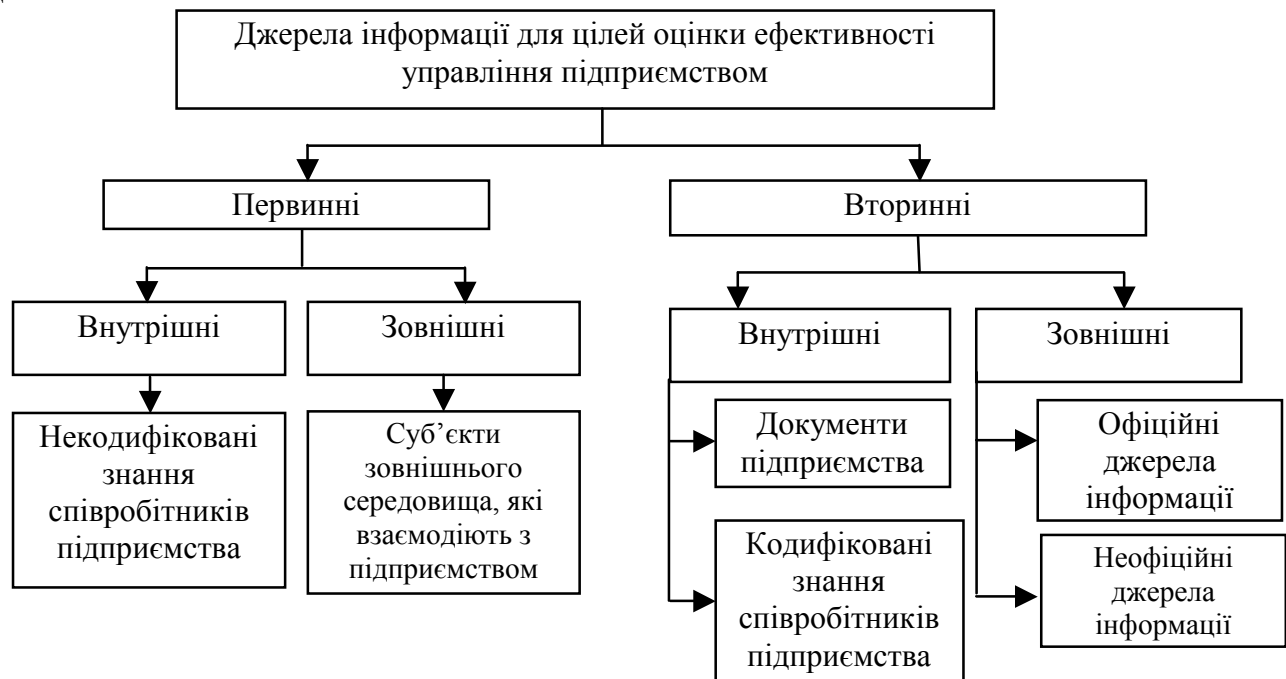

Рис. 2. Класифікація джерел інформації для цілей оцінки ефективності управління.

Вторинному дослідженню підлягає інформація, отримана з офіційних зовнішніх джерел (загальні публікації в пресі, публікації в спеціальній літературі, офіційні звіти міжнародних організацій, державних органів влади та статистики, громадських організацій, науково-дослідницьких закладів та інше) та неофіційних джерел (неофіційна інформація про постачальників, споживачів, банки та інші інститути фінансового ринку, інформація консультантів, адміністрації підприємств-контрагентів, результати проведення ярмарок, салонів, конференцій та інші джерела).

У випадках, коли вторинне дослідження не дає потрібного результату, тобто проведення оцінки за допомогою кількісних показників є неможливим, проводять первинне дослідження, тобто дослідження первинної інформації. Значна роль в оцінці ефективності управління первинних досліджень не визиває сумніву, оскільки є такі напрями оцінки, які не підлягають кількісним вторинним дослідженням, що пов'язано з відсутністю документально існуючих даних. До таких напрямів належать оцінка ефективності організаційної культури, оцінка зовнішньої ефективності управління. Основними та доступними способами одержання первинних даних для цілей оцінки ефективності управління є опитування та експертні оцінки. Процедури методик проведення опитування та експертних оцінок є достатньо розповсюдженими і докладно описуються в роботах Б.Г. Литвака, Ю.В. Сидельникова, О.С. Маліна, В.І. Мухіна [1, с. 33; 9, с. 78; 10, с. 336].

Другим етапом інформаційного забезпечення є обробка та групування інформації відповідно

до виділених напрямів оцінки. Під час другого етапу до названих властивостей інформації для оцінки ефективності управління слід додати такі властивості як згуртованість, лаконічність, інформативність, багатоаспектність (табл. 3).

Таблиця 4.

Перелік документів, які підлягають вторинному дослідженню в оцінці ефективності управління підприємством

Види джерел інформації	Перелік внутрішніх вторинних джерел інформації
Внутрішньо-корпоративні документи	Статут підприємства, засновницький договір, протоколи засновницьких зборів про затвердження статуту та прийняття засновницького договору, довідка банку про формування статутного фонду, дозвіл Міністерства фінансів України про емісію цінних паперів, відомості підписки або розподілу цінних паперів та інші
Положення та основні відомості про підприємство	Ідентифікаційні реквізити, місцезнаходження та засоби зв'язку підприємства; Опису бізнесу та основних факторів, що впливають на діяльність підприємства; Інформація про найбільш впливових конкурентів з основної продукції; Інформація про основну продукцію, що виробляє (послуги, що надає) підприємство; Інформація про сировинну базу та основні характеристики споживачів продукції (послуг) та розподіл споживачів за регіонами України та на зовнішніх ринках і т.д.
Фінансовий звіт	Інформація про основні засоби емітента (за залишковою вартістю); Інформація про зобов'язання емітента; форма №1 «Баланс»; форма №2 «Звіт про фінансові результати»; форма №3 «Звіт про рух грошових коштів»; форма №4 «Звіт про власний капітал»; форма № 5 «Примітки до річної фінансової звітності»; Звіт про випуск, реалізацію та обіг цінних паперів
Статистичний звіт	форм №1 – підприємництво; форма №1Б – строкова «Звіт про дебіторську та кредиторську заборгованість»; форма №2Б – строкова «Звіт про рух цінних паперів»; форма №1 – інвестиції «Звіт про інвестиції в основний капітал»; форма №2 – інвестиції «Звіт про капітальні інвестиції»; форма №11 – ОС «Звіт про рух основних засобів»; форма №2 – інформація «Звіт про наявність обчислювальної техніки»; форма №1 – КБ «Звіт про виконання підрядних робіт»; форма №1- ПВ «Звіт по труду»; форма №3 – ПВ «Звіт про використання робочого часу»

Групування вибраної інформації необхідно має проводитися з врахуванням того, що оцінка ефективності управління проводитиметься в розрізі внутрішньої та зовнішньої ефективності управління. Напрями оцінки внутрішньої ефективності виділені відповідно до елементів системи управління, які розміщуються в розрізі двох підсистем: керуючої та керованої. Ефективність керуючої підсистеми управління оцінюватиметься за такими напрямками: персонал управління, організаційна структура, технології управління та організаційна культура. Оцінка ефективності керованої підсистеми, в свою чергу, проводитиметься за напрямками, які відповідають функціональним областям діяльності підприємства: ефективність управління виробництвом, фінансами, маркетингом, персоналом підприємства, інноваціями та інвестиціями. Оцінка зовнішньої ефективності передбачає встановлення ступеня поєднання інтересів підприємства з інтересами суб'єктів зовнішнього середовища, які взаємодіють з підприємством.

Заключним етапом інформаційного забезпечення оцінки ефективності управління є визначення форми представлення інформації. За формою представлення інформація має бути наочною, зручною, систематизованою, компактною та комунікативною. Найбільш відповідною формою подання інформації для оцінки ефективності управління є таблична форма, де строкам буде відповідати вид інформації для оцінки ефективності управління, а графам – значення початкових даних по періодах оцінки. В такій формі має бути представлено інформацію для кожного напрямку оцінки ефективності управління.

Для цілей проведення любого виду аналітичних робіт, до яких належить і оцінка ефективності управління, необхідно виділення з категорії спеціалістів аналітиків та створення аналітичного відділу. Організацією інформаційного забезпечення всередині аналітичного відділу буде займатися інформаційна служба. До компетенції інформаційної служби належать збір, обробка та групування внутрішньої і зовнішньої інформації за окремими напрямками оцінки ефективності, організація та проведення анкетування співробітників підприємства, організація та проведення експертних оцінок, надання інформації у відповідній формі групі аналітичної служби для проведення оцінки та визначення способів її використання. Спеціалісти інформаційної служби отримують інформацію по різних

каналах: надання інформації внутрішніми структурними підрозділами підприємства, надходження інформації із зовнішніх джерел, проведення експертних оцінок, анкетування спеціалістів підприємства, проведення опитування працівників підприємства. Схема руху інформації подана на рис. 3.

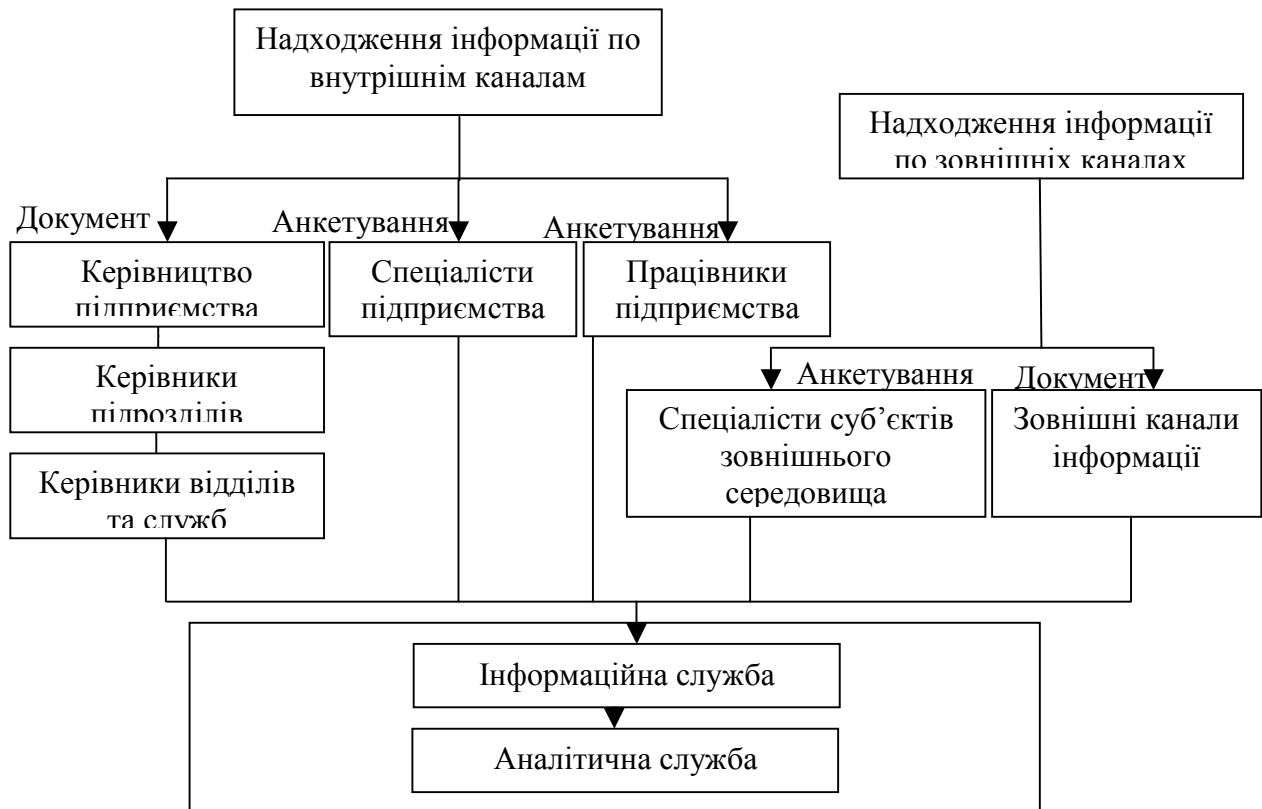

Рис. 3. Схема руху інформації для оцінки ефективності управління.

ВИСНОВКИ

Інформація є наріжним камінням в оцінці ефективності управління підприємством. Вона повинна мати якісний характер. Для забезпечення адресності пошуку, повноти інформації, підвищення ступеня аналізу та синтезу інформації, надходження її в потрібний час та в необхідній формі виділено окремі етапи організації інформаційного забезпечення оцінки ефективності управління.

Способами отримання інформації для цілей оцінки ефективності управління відповідно до джерел інформації можуть бути як вторинні дослідження, тобто отримання інформації з уже існуючих документованих носіїв різного походження, так і первинні – отримання інформації за допомогою опитування та експертних оцінок. Вся інформація має групуватися за напрямками оцінки ефективності управління відповідно до системного підходу оцінки. За формою подання згрупована інформація матиме вигляд таблиці, де представлено вид інформації та значення початкових даних за періодами збору інформації. До організації інформаційного забезпечення оцінки ефективності управління мають залучатися спеціалісти в галузі аналітичної роботи.

Чітке виконання встановлених етапів та правил по організації інформаційного забезпечення надасть змогу отримання достовірних, повних та надійних результатів оцінки ефективності управління.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Теория системного менеджмента: Учебник /Под общ. ред. П.В. Журавлева, Р.С. Седегова, В.Г. Янчевского. – М.: Экзамен, 2002. – 516 с.
2. Серкутан Т.В. Механізм управління інформаційним забезпеченням маркетингу промислових товарів: Дис. канд. наук: 08.02.03 – Організація управління, планування і регулювання економікою. – Маріуполь, 2001. – 189 с.
3. Завадський Й.С. Менеджмент. Т.1. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2001. – 542 с.
4. Козаченко А.В., Пономарев В.П., Ляшенко А.Н. Экономическая безопасность предприятия: сущность и механизм обеспечения: Моногр. – К.: Лібра, 2003. – 280 с.
5. Козаченко А.В., Воронкова А.Э., Коренев Э.Н. Основы корпоративного управления: Учебн. пособие. – Луганськ: Изд-во Восточноукр. нац. ун-ту, 2001. – 480 с.
6. Ладыко И.Ю., Сумцов В.Г. Общий менеджмент: Учеб. пособие. – Луганськ: Изд-во Восточноукр. нац. ун-ту им. В. Даля, 2004. – 282 с.
7. Нємцов В.Д., Довгань Л.Є. Стратегічний менеджмент. – К.: ДП “Експрес-Поліграф”, 2002. – 560 с.
8. Осовська Г.В., Косовський О.А. Менеджмент організації: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2005. – 860 с.
9. Литвак Б.Г. Экспертные технологии в управлении: Учеб. пособие. - 2-е изд., испр. и доп. – М.: Дело, 2004. – 400 с.
10. Малин А.С., Мухин В.И. Исследование систем управления: Учеб. для вузов. – М.: ГУ ВШЭ, 2002. – 400 с.
11. Вечерковски Р.З. Управление знаниями при формировании конкурентных преимуществ предприятия: Дис. канд. наук: 08.06.01 – Экономика, организация и управление предприятиями. – Луганск, 2004. – 216 с.